

AWBZ- veranderingen in de functie “begeleiding” per 1 januari 2009.

AWBZ – zorg terug naar de meest kwetsbare groepen.

De AWBZ financiert bijzondere en vooral dure zorg, zoals langdurige verpleging, thuiszorg of psychiatrische behandeling. Iedere inwoner van Nederland is in principe verzekerd: de AWBZ is een volksverzekering. Het kabinet vindt dat er de laatste jaren te veel mensen een beroep doen op AWBZ-zorg en de kosten hiermee onbeheersbaar worden. Ze neemt maatregelen om deze zorg te beperken tot de meest kwetsbare doelgroepen: mensen die door een stoornis of aandoening langdurig niet in staat zijn zelfstandig te leven. Dit zijn bijvoorbeeld dementerende ouderen, verstandelijk gehandicapten en ernstig psychiatrische patiënten. Het gaat dan om mensen die onbetwistbaar AWBZ – zorg nodig hebben. Diegenen die ze hiertoe NIET rekent, dienen hun vraag voortaan zelf op te lossen of worden verwezen naar de Wmo of het onderwijs.

I Wat gaat er veranderen?

Minder aanspraak op de functie begeleiding

Er komt een nieuwe functie “begeleiding”, waarin de oude functies “ondersteunende begeleiding” en “activerende begeleiding” grotendeels opgaan. Om hiervoor in aanmerking te komen wordt onderscheid gemaakt naar ernst van de beperkingen nl. in: licht, matig of zwaar. Alleen de mensen met matige en ernstige beperkingen op een aantal specifieke onderdelen krijgen binnenkort nog AWBZ- begeleiding.

Wel AWBZ- begeleiding is mogelijk bij matige of ernstige beperkingen in:

- * sociale redzaamheid (de regie over het eigen leven)
- * bewegen en verplaatsen (het zelfstandig voortbewegen)
- * probleemgedrag (agressief of dwangmatig)
- * psychisch functioneren (denken, concentreren en waarnemen)
- * geheugen- en oriëntatiestoornissen (geheugen en bewustzijn)

Geen AWBZ- begeleiding meer als het alleen gaat om:

- * persoonlijke verzorging en het sociale leven (eten en drinken, wassen en aankleden)
- * huishoudelijk leven (maaltijden, kleding verzorgen, lichte schoonmaak)
- * maatschappelijk leven (sociale contacten en activiteiten buitenshuis)
- * psychisch welbevinden (depressie, angst, eenzaamheid)

Grondslag psychosociaal uit de AWBZ

Mensen die vanwege psychische en sociale problemen recht hadden op ondersteunende begeleiding (de grondslag psychosociaal), kunnen vanaf 1 januari 2009 bij de gemeente terecht. Hier wordt bedoeld de mensen die bijvoorbeeld thuisloos zijn, psychiatrische problemen hebben of verslaafd zijn. Dit valt nu onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Om de betrokkenen niet plotseling te confronteren met deze verandering, is 2009 een overgangsjaar.

II Wat merkt u ervan?

Ander beoordelingssysteem

Het CIZ gaat vanaf 1 januari 2009 alle bestaande indicaties en nieuwe aanvragen voor AWBZ- begeleiding op een andere manier beoordelen. Dit betekent dat er in 2009 misschien al iets verandert in de begeleiding die u krijgt. Wie een doorlopende indicatie heeft, krijgt daar eventueel pas vanaf 1 januari 2010 mee te maken. (vanaf 1 januari 2010 valt iedereen onder het nieuwe regiem.

Wat betekent het voor u?

- * u krijgt een nieuwe indicatie en er verandert niets aan de begeleiding;
- * u krijgt een nieuwe indicatie waarbij het aantal uren begeleiding minder wordt;
- * u krijgt geen nieuwe indicatie en daarom ook geen AWBZ- begeleiding meer.

Gewenningsregeling

Een grote groep mensen zal geen beroep meer kunnen doen op de AWBZ. Licht gehandicapten zullen bijvoorbeeld hun problemen zelf moeten oplossen. Maar ook voor mensen met een zware lichamelijke handicap is het bijvoorbeeld de vraag of zij voor hulp bij het aan- en uitkleden bij het zwemmen nu aangewezen zijn op hulp van mantelzorg of vrijwilligers. Ook kan het zijn dat het aantal uren begeleiding minder wordt bij en na de herindicatie.

Mensen die hun AWBZ- begeleiding in de loop van 2009 verliezen, krijgen een gewenningsperiode. (niet voor minder uren!)

Deze tijd kan gebruikt worden om zich voor te bereiden op de verandering. De gewenningsperiode is als het volgt geregeld:

- * als de indicatie afloopt voor 1 juli 2009 behoudt men zijn oude rechten nog 6 maanden;
- * bij een afloop tussen 1 juli en 30 september 2009 is dat 3 maanden;
- * en tussen 1 oktober en 31 december 2009 is het maximaal 3 maanden. Die periode begint op het moment dat de indicatie vervalt en eindigt altijd op 31 december.

III Wat kunt u doen?

Geen AWBZ, wat dan?

Wie geen nieuwe indicatie voor begeleiding krijgt, wordt geacht deze op een of andere manier te regelen. Bijvoorbeeld door hulp te zoeken in de naaste omgeving of zelf de begeleiding in te kopen. Mensen zouden daar ondersteuning bij kunnen krijgen van MEE. Mensen die willen participeren in de samenleving zijn voor compensatiemogelijkheden aangewezen op de Wmo. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo.

Noot: bovenstaande informatie is betrokken van Zorgbelang Zuid Holland en bewerkt door het **Seniorenplatform** Krimpen a.d. IJssel.

